
Betænkning afgivet af Boligudvalget den 25. november 2008

Betænkning

over

Forslag til lov om infrastruktur for geografisk information

[af miljøministeren (Troels Lund Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Miljøministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2008 og var til 1. behandling den 23. oktober 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Boligudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 26. juni 2008 dette udkast til udvalget, jf. BOU alm. del - bilag 99 (2007-08, 2. samling). Den 8. oktober 2008 sendte miljøministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 13 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 3 af udvalgets spørgsmål og miljøministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af ministeren stillede ændringsforslag.

Socialdemokraternes medlemmer af udvalget har noteret sig, at ministeren i besvarelsen af spørgsmål 11 siger, at »Myndigheder, der ejer data, vil blive inddraget i høringen af bekendtgørelsen. Ligeledes vil relevante private dataejere samt repræsentanter for brugerne, eksempelvis Forbrugerrådet, få bekendtgørelsen til høring.«

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget vil gøre opmærksom på, at Dansk Folkeparti er enig i, at der er stort behov for international samordning af miljødata på tværs af landegrænserne, som INSPIRE-direktivet foreskriver. Dansk Folkeparti gjorde under førstebehandlingen af lovforslaget opmærksom på, at Dansk Folkeparti ønskede at bevare klageadgangen til miljøministeren. Dansk Folkeparti kan derfor stemme for det af ministeren stillede ændringsforslag, der giver mulighed for fortsat klageadgang til miljøministeren.

Miljøministeren har fastslået, gennem sine svar på de stillede spørgsmål, at det kun er de data, INSPIRE-direktivet foreskriver, der gøres tilgængelig for EU-medlemslandene. Ifølge lovens § 1, stk. 2, og § 9 kan miljøministeren fastsætte bestemmelser, som medfører, at andre geodatasæt bliver omfattet af loven, og bestemmelser herom vil blive fastsat efter forhandling med den minister, hvis område de hører under. Disse oplysninger gøres ikke tilgængelig for EU-medlemslandene, når de ikke er omfattet af INSPIRE-direktivet, hvilket Dansk Folkeparti føler er betryggende, da vi ikke ønsker at gå videre, end direktivet foreskriver, hvilket vi også gjorde opmærksom på under førstebehandlingen af lovforslaget.

Miljøministeren har udarbejdet en skriftlig redegørelse for den konkurrencemæssige situation på området, som Dansk Folkeparti udbad sig under førstebehandlingen, og det må nu være op til de berørte parter at få løst problemerne sammen med Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 11

1) Stk. 2 udgår.
[Klageadgang]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at der ikke vil kunne fastsættes særlige bestemmelser om klageadgang, herunder om begrænsning af klageadgangen, hvis miljøministeren henlægger sine beføjelser efter loven til en styrelse under miljøministeren. Styrelsens afgørelser efter loven vil derfor i alle tilfælde kunne indbringes for miljøministeren. Dette vil fremgå af den bekendtgørelse, som vil blive udstedt, hvis miljøministeren henlægger sine beføjelser efter loven til en styrelse.

*Troels Christensen (V) nfm. Louise Schack Elholm (V) Søren Pind (V) Eyvind Vesselbo (V)
Ulrik Kragh (V) Anita Knakkegaard (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Knud Kristensen (KF)
Vivi Kier (KF) Kenneth F. Christensen (S) Bjarne Laustsen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S)
Thomas Jensen (S) Nanna Westerby (SF) fmd. Karsten Hønge (SF) Jørgen Poulsen (RV)
Frank Aaen (EL)*

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 12**

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat vedrørende forslag til lov om infrastruktur for geografisk information, fra miljøministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag, fra miljøministeren
5	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 12

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om der er private virksomheder, der skal forbinde data til portalen i henhold til direktivet og det foreliggende lovforslag, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om nærmere at begrunde behovet for denne mulighed og herunder oplyse, hvordan ministeren forventer, at det kommer til at styrke den digitale forvaltning i Danmark, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om - idet der henvises til bemyndigelsesbestemmelserne - hvordan Folketinget kan forvente at blive inddraget i den proces, dvs. både når der sker en udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelserne, og når der tages andre initiativer som følge af lovforslaget, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om en nærmere redegørelse for muligheden for begrænsning af offentlighedens adgang til data og herunder oplyse, hvorvidt denne mulighed for begrænsning følger af direktivet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om opkrævning af gebyr og hvem der kan pålægges at betale gebyr, præcist hvad de skal betale for, og hvordan disse parter vil blive inddraget i fastsættelsen af betalingsbestemmelserne, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorledes ministeren forventer at reglerne for klageadgang bliver, hvis lovforslaget vedtages, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om at ministeren bedes uddybe, hvad og hvilke oplysninger, der kan være tale om, når der på side 6 anden spalte i bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at det vil være hensigtsmæssigt, at det geografiske grundlag for digital forvaltning på miljøområdet også kan anvendes på andre områder, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om at ministeren bedes give en redegørelse for de konkurren-

-
- cemæssige problemer mellem KMS og de private udbydere, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, hvad det vil koste for en privat virksomhed at forbinde deres data til INSPIRE-geoportalen m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om, ministeren kan redegøre for forskellen i begrænsninger i offentlighedens adgang til data i henholdsvis lov om offentlighed i forvaltningen og lov om aktindsigt i miljøoplysninger m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvordan de nævnte parter i spørgsmål 5 vil blive inddraget i fastsættelse af betalingsbestemmelserne m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, ministeren kan oplyse, hvordan ministeren vil sikre kontrol med omkostningerne/gebyrets størrelse m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvordan ressortudvalget i Folketinget vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelsen af gennemførelsesbestemmelserne m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål til miljøministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og miljøministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 9:

Idet der henvises til ministerens svar på spørgsmål 1 ønskes det oplyst, hvad det vil koste for en privat virksomhed at forbinde deres data til INSPIRE-geoportalen?

Svar:

Som det fremgår af mit svar til spørgsmål 1, kan en privat virksomhed vælge at tilslutte sine data til INSPIRE-geoportalen og skal i så fald opfylde de samme tekniske krav, som stilles til de geodatasæt og geodatatjenester, der er omfattet af lovforslaget.

Det indebærer, at virksomheden skal tilpasse sine datasæt, således at de lever op til de tekniske krav, der følger af INSPIRE-direktivet. Endvidere skal virksomheden sikre, at den teknisk kan tilslutte sine data til INSPIRE-geoportalen, så disse bliver tilgængelige på lige fod med de offentlige data.

Virksomhederne skal alene afholde de omkostninger, der er forbundet med den nævnte tekniske tilpasning og tilslutning af egne data. De faktiske omkostninger herved, vil afhænge af den teknologi, den enkelte virksomhed råder over. Hvis virksomhederne lever op til de teknologiske standarder på området, der er gældende i Europa, vil omkostningerne være begrænsede.

Spørgsmål 10:

Idet der henvises til ministerens svar på spørgsmål 4 bedes ministeren redegøre for forskellen i begrænsninger i offentlighedens adgang til data i henholdsvis lov om offentlighed i forvaltningen og lov om aktindsigt i miljøoplysninger. Ministeren bedes desuden oplyse, hvad det indebærer af begrænsninger i adgangen til data, der er omfattet af loven, at de er omfattet af lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Svar:

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 4 gælder lov om aktindsigt i miljøoplysninger for data, som er omfattet af INSPIRE-direktivet. For andre data gælder lov om offentlighed i forvaltningen.

Lov om aktindsigt i miljøoplysninger adskiller sig først og fremmest fra lov om offentlighed i forvaltningen ved, at den giver videre adgang til aktindsigt i miljøoplysninger end lov om offentlighed i forvaltningen. Det gælder i hovedtræk i følgende tilfælde:

Offentlighedslovens bestemmelser viger for bestemmelser om aktindsigt i anden lovgivning. Lov om aktindsigt i miljøoplysninger gælder derimod uanset sådanne bestemmelser i anden lovgivning, som ellers ville indskrænke adgangen til aktindsigt.

Efter offentlighedsloven er oplysninger, der anvendes til statistiske eller videnskabelige undersøgelser, undtaget fra aktindsigt. Denne undtagelse gælder ikke miljøoplysninger, jf. lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Efter offentlighedsloven er oplysninger om tekniske indretninger og fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende undtaget fra aktindsigt. Det samme gælder særlige op-

lysninger om private og offentlige interesser. Efter lov om aktindsigt i miljøoplysninger gælder disse undtagelser ikke for oplysninger om emissioner til miljøet.

Efter offentlighedsloven kan aktindsigt begrænses blandt andet af hensyn til det offentliges kontrol-, regulerings- og planlægningsvirksomhed og det offentliges økonomiske interesser. For miljøoplysninger gælder disse begrænsninger kun i særlige tilfælde, jf. lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

I øvrigt gælder der de samme bestemmelser om begrænsning i adgangen til aktindsigt efter lov om aktindsigt i miljøoplysninger som efter offentlighedsloven. Disse begrænsninger tilgodeser blandt andet hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar, rigets udenrigspolitiske interesser, samt opklaring og forfølgning af lovovertrædelser.

Spørgsmål 12:

Idet der henvises til ministerens besvarelse af spørgsmål 5, bedes ministeren oplyse, hvordan ministeren vil sikre kontrol med omkostningerne/ gebyrets størrelse og hvordan ministeren vil sikre ensartethed i gebyrernes størrelse og sikre sig mod urimelige omkostninger, når ministeren ikke har ansvaret for gebyrets størrelse.

Svar:

Direktivet og lovforslaget ændrer ikke de gældende regler om myndighedernes adgang til at opkræve gebyrer for data. De vil således fortsat kunne fastsætte og opkræve gebyrer efter bestemmelserne i lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer. Loven indeholder klare regler for, på hvilket grundlag myndighederne skal fastsætte gebyrer, og om at beregningsgrundlaget skal være tilgængeligt. Loven om videre anvendelse af den offentlige sektors informationer blev bl.a. gennemført med henblik på at sikre ensartede principper for de offentlige myndighedernes opkrævning og beregning af gebyrer.

I forhold til de gældende regler er det nye i det foreliggende lovforslag, at søge- og visningstjenester som udgangspunkt skal stilles gratis til rådighed for offentligheden. Dog kan der opkræves gebyr for brug af visningstjenester i særlige tilfælde, hvor der er tale om meget store mængder data, der ofte opdateres. Disse bestemmelser følger af direktivet, og de vil blive implementeret i en bekendtgørelse, som vil præcisere, at brugen af de nævnte tjenester som udgangspunkt skal være gratis, samt hvornår der er tale om så store mængder data mv., at der alligevel kan opkræves gebyr for visningstjenester.

Baggrunden for bestemmelsen i direktivet, om at der i særlige tilfælde kan opkræves gebyr, var ønsket om at fastholde den eksisterende praksis, hvorefter der i en række medlemslande kunne opkræves betaling for brug af visningstjenester i forbindelse med store datasæt. Det vurderes, at bestemmelsen i Danmark alt overvejende vil vedrøre datasæt, hvor der allerede i dag betales for visning.

Hvis offentlige myndigheder på baggrund af bestemmelsen ønsker at indføre nye gebyrer, skal dette ske i overensstemmelse med regeringens restriktive gebyr- og brugerbetalingspolitik, herunder reglerne om at brugerbetaling maksimalt må være omkostningsdækkende.